

సంపాదకీయం

నాలుగవ సంచికకు స్వాగతం.

ఇప్పుడు తెలుగువారు చాలా మంది తెలివిగా తయారవుతున్న యంత్రాలను వాడుతున్నారు, వారి విద్య, వినోదం, విజ్ఞానం వాణిజ్యం మొదలైన ప్రయోజనాల కోసం, అందులో ఇంగ్లీషులో వ్యవహారం చేసేవాళ్ళే చాలా మంది. ఇంగ్లీషులో వ్యవహారం చేస్తూ తెలుగుకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు వేసే వాళ్ళు కొంత మంది. ఇక నేరుగా తెలుగులోనే వ్యవహారం చేసేవాళ్ళు కొంత మంది. ఈ మూడవ కోవకు చెందిన వాళ్ళు ఎంత శాతం ఉంటారో ఎవరూ అంచనాలు వేసినట్లు దాఖలాలు లేవు.

అయితే యంత్రం చెప్పిన తెలుగుకు సంబంధించిన విషయాలు ఎంత వరకు నిజం అని ఎందరు ప్రశ్న వేసుకుంటున్నారు అనేది ప్రశ్న. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తప్పుదోవ పట్టించడం (fake) పక్కన పెడితే, కొన్ని సందర్భాలలో యంత్రం పూర్తిగా తప్పులు చెప్పడం వింటూనే ఉన్నాము. శిక్షణ సరిగా లేక. ఇటువంటి అవాకులు చవాకులను (hallucination) యంత్ర శిక్షకులు గమనించి తప్పులను సరిచేస్తున్నారు. ఇది ప్రధానంగా ఇంగ్లీషు మరి కొన్ని భాషలలో జరుగుతూ ఉన్నది. అలా శిక్షణ ఇవ్వబడుతున్న భాషల జాబితాలో తెలుగు చాలా కింది స్థానంలో ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. తెలుగును under represented language (ప్రాతినిధ్య కొరత), resource poor language (వనరుల కొరత) గా పరిశీలకులు అభివర్ణిస్తున్నారు. ఇది శోచనీయమైన విషయం.

కాలక్రమంలో యంత్రాలను ఆశ్రయించడం ఇంకా పెరగబోయే పరిస్థితిలో యంత్రాలు తెలుగు సారస్వతంలో బాగా తర్చీదు పొందడం చాలా

అవసరం. వినియోగదారుల తెలుగు అవసరాలు తీర్చలేని యంత్రాల వలన తెలుగు వాడకం మరింత బలహీన పడవచ్చు. ప్రజ తెలుగుకు ఇంకా దూరమయ్యే శక్తులు బలపడవచ్చు.

ఈ యంత్రాల శిక్షణకై వాడుతున్న మేత (feed) వనరుల వివరాలను కంపెనీలు బహిర్గతం చెయ్యటం లేదు. శిక్షణకు వాడుబడుతున్నట్లు బహిరంగంగా తెలిసిన ఎన్నో వనరులలో కామన్ క్రాల్ ఒకటి. అందులో దాదాపు సగం ఇంగ్లీషు సారస్వతం. అది ప్రామాణికమని కాదు. కానీ అటువంటిది ఎదో ఒకటి తెలుగుకు కూడా అవసరం.

తెలుగు శిక్షణకు సరియైన ప్రామాణిక నిధి గానీ, నిర్వచనం గానీ ఉన్నట్లు కనబడదు. తెలుగు సారస్వతం ఇప్పుడిప్పుడే కాగితాల నుంచి కంప్యూటర్లలోకి ఎక్కుతూ ఉన్నది. వాఙ్మయం అంటే వాక్ మయం మాత్రమే కాదు కదా, నేడు ధ్వని చిత్ర దృశ్య ముద్రణా యుగంలో ఎన్నో రూపాలలో లభిస్తోంది “వాఙ్మయం”. దాని సంగ్రహానికి ఒక నిర్వచనం ఏర్పరచటం ఒక అత్యవసరమైన కర్తవ్యం. తెలుగు యంత్ర శిక్షణకు అది ఒక ప్రామాణిక వనరుగా ఎదిగితే, యంత్ర శిక్షణా ఇంజనీర్లు ఆ ప్రాతిపదికన మహత్తర యంత్రాలను రూపొందించగలుగుతారు..

అలాంటి సుశిక్షితమైన యంత్రాలు అందుబాటులోకి వచ్చినప్పుడే, యంత్రాలతో వ్యవహారం తెలుగులో కూడా చేస్తూ తెలుగుకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు వేస్తూ ప్రజలు తెలుగుతో అనుబంధం పెంచుకోవడానికి సాధ్యమవుతుంది.

మనవి

తెలుగు విజ్ఞానసరస్వతికి మీ వంతు పత్ర పుష్ప సమర్పణగా భావించి రచనలు పంపించమని మా సవినయ మనవి.

అభిప్రాయాలు: తెలుగులో వైజ్ఞానిక సాహిత్యం పట్ల మీ అభిప్రాయాలను రెండు వందల పదాలకు మించకుండా వ్యాసం రాసి మాకు జూన్ 1 లోగా పంపండి. భాష గురించి, పరిభాష గురించి, శాస్త్రాల గురించి, శాస్త్ర విభాగాల గురించి, దేని గురించైనా మీ అభిప్రాయాలను మాకు తెలియజేయండి.

వ్యాసాలు: ఇక పత్రికలోని ప్రధాన వ్యాసరచనలకు నిడివి నిబంధన ఏమీ లేదు. అయితే వ్యాసం గ్రంథమంత అయిపోకూడదు. వ్యాస విషయం సైన్సు, ఇంజనీరింగు, వైద్యానికి సంబంధించినదై ఉండాలి. జీవ, గణిత, భౌతిక, రసాయనిక, భూ, భూగర్భ, భౌగోళిక, ఖగోళ, వాతావరణ ఇత్యాది వివిధ ప్రాథమిక శాస్త్రాలు, గని, లోహ, నిర్మాణ, యంత్ర, రసాయన, విద్యుత్, ఎలెక్ట్రానిక, కలన, మాపక, వ్యవసాయ ఇత్యాది సాంకేతికతా తంత్ర శాస్త్రములు (engineering), కణ, జన్యు, సంతాన, రక్త, గుండె, ఉదర, ఊపిరి, మేధ, కండ, కార్ణ, ప్లీహ, మూత్రాంగ, చర్మ, రోగ, ఔషధ, ఆరోగ్య ఇత్యాది వైద్య సంబంధిత విభాగములు — అన్నీ విజ్ఞాన భారతి వ్యాసములకు ఆసక్తికరమైన అంశములే.

వ్యాసాలు పంపవలసిన గడువు తేదీ **జూన్ 1, 2026**
విజ్ఞాన భారతి ఐదవ సంచిక విడుదల తేదీ **జూలై 1, 2026**

మా చిరునామా: teluguvbharati@gmail.com
(మధ్యలో v ఉంది సుమా!)

అన్ని సంచికలు <https://www.vbharati.com>